

ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕВАГИ, ЯКІ ОТРИМАЛА УКРАЇНА ПІСЛЯ ПІДПИСАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС.

Сучасні тенденції світового розвитку ставлять перед Україною нові проблеми та потребують від неї активної участі в їх рішенні. Характерною рисою сучасного світового соціально-економічного розвитку є бурхлива динаміка інтеграційних процесів у світі та Європі зокрема. При цьому навіть ті країни, які не входять до складу інтеграційних об'єднань, неминуче відчують на собі їх відчутний вплив [1].

Постановка проблеми зумовлюється необхідністю глибокого всебічного вивчення наслідків вступу нашої держави в європейське співтовариство.

Мета: дослідження ситуації в Україні після підписання угоди про асоціацію з ЄС, аналіз різносторонньої співпраці України з країнами Західної Європи, виявлення на цій основі відповідних переваг та недоліків.

Предметом дослідження є позитивний і негативний вплив на політичну, економічну, соціальну, культурну сфери України після вступу її до ЄС та адаптації українського суспільства до нових суспільно-політичних, економічних та культурно-психологічних умов.

Об'єктом дослідження є процеси інтеграції України до ЄС.

Інтеграція до Європейського Союзу була шансом для України остаточно перетворитися на стабільну державу, яка володіє незаперечними перспективами на майбутнє. Досвід другої половини 20-го століття доводить, що жодні специфічні умови та особливості національного розвитку, кризові стани та внутрішні трансформації не можуть відкласти неминучу дію об'єктивних законів.

Відносини України з Європейським Союзом у сучасній зовнішньо- і внутрішньополітичній ситуації мають для неї винятково важливе значення. Йдеться не просто про більш-менш активні контакти з одним із найавторитетніших зарубіжних партнерів, але й про можливість здійснення Україною стратегічного вибору на перспективу, від якого залежатимуть місце і роль нашої держави у новій системі міжнародних відносин, у тому числі економічних і валютно-фінансових [2].

Для України європейська інтеграція – це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки, насамперед на ринок ЄС. Як невід'ємна частина Європи Україна орієнтується на діючу в провідних європейських країнах модель соціально-економічного розвитку [3].

Перспективи вступу України до ЄС слід розглянути не лише у формальному аспекті, а й у фактичному. Незважаючи на те, що нормативно-правова та інституційна база для зближення України та ЄС була достатньою, певні закони в Україні ухвалювалися формально, в політичній практиці не реалізувалися [4].

Європейський Союз надає підтримку Україні для забезпечення стабільного, заможного та демократичного майбутнього для всіх її громадян. У своїй підтримці ЄС непохитно дотримується принципів територіальної цілісності та суверенітету України та вважає повне виконання Мінських угод основою стабільного політичного розв'язання конфлікту на сході країни. Від весни 2014 року ЄС збільшив свою підтримку економічним та політичним реформам в Україні.

Україна є пріоритетним партнером Європейського Союзу. Відносини між ЄС та Україною розвиваються також у контексті Східного партнерства. Між 2007 та 2011 роками відбулися переговори щодо Угоди про асоціацію, що включає в себе глибоку та всеосяжну зону вільної торгівлі (ГВЗВТ) між ЄС та Україною. Угоду було підписано в два етапи: 21 березня та 27 червня 2014 року. Вона прийшла на зміну попереднім рамкам співпраці між Україною та ЄС. Угода про асоціацію є головним інструментом для зближення ЄС та України: вона сприяє розвитку глибших політичних відносин, міцніших економічних зв'язків та повазі до спільних цінностей.

Від 1 листопада 2014 року почали тимчасово застосовуватися деякі частини Угоди про асоціацію. Це змінило співпрацю ЄС та України у питаннях прав людини, засадничих свобод та верховенства права, політичного діалогу та реформ, а також переміщення осіб. Це також посилює співпрацю в цілій низці сфер, зокрема сферах енергетики, довкілля, протидії змінам клімату; транспорту; фінансових послуг; державних фінансів, зокрема протидії шахрайству; сільського господарства та розвитку сільської місцевості; риболовства та морської політики; захисту прав споживачів та громадянського суспільства.

Угода набрала чинності 1 вересня 2017 року. Щороку подаються звіти щодо стану її імплементації [5].

Від 1 вересня 2017 року повністю набрала чинності глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі (ГВЗВТ) між ЄС та Україною. Вона є частиною Угоди про асоціацію. Попередньо з 1 січня 2016 року ГВЗВТ застосовувалась тимчасово. Це є потужною віхою у двосторонніх торговельних відносинах і відкриває нові економічні можливості як для ЄС, так і для України. Український бізнес отримує стабільний та передбачуваний преференційний доступ до найбільшого ринку у світі, в якому мешкають понад 500 мільйонів споживачів. Водночас бізнес з ЄС дістає можливість скористатися простішим доступом до українського ринку та будувати нові відносини з українськими постачальниками та партнерами. Євросоюз є торговим партнером номер один для України. В 2017 році експорт з України до ЄС зріс на 27%, а імпорт із Союзу до України – на близько 22%. Загальний рівень торгівлі у 2017 році зріс на 24%.

Угода про асоціацію також спонукає до реформи українського законодавства, аби сприяти його узгодженню з законодавством Європейського Союзу (так званим *acquis* ЄС). У довгостроковій перспективі це означатиме рівне ставлення до товарів з України поряд із товарами ЄС на всьому внутрішньому ринку Європейського Союзу. Поступове ухвалення Україною законодавчих актів та стандартів ЄС у виробництві та сфері послуг, визнаних на міжнародному рівні, даватиме можливість Україні простіше експортувати свою продукцію не тільки до Євросоюзу, але й також до інших країн світу – зокрема, на традиційні для України ринки. Окрім цього, реформи, пов'язані з ГВЗВТ, покращать загальний бізнесовий клімат в Україні, зокрема щодо боротьби проти корупції, що, своєю чергою, збільшить довіру інвесторів.

Інвестиції та бізнес з ЄС, які прийдуть до України, сприятимуть поширенню в Україні нових технологій та методів менеджменту, що поліпшить ефективність та якість українського виробництва та бізнесового управління. Модернізація технологій виробництва зменшить виробничу вартість для українського бізнесу, що дозволить йому конкурувати з фірмами з Євросоюзу.

Україна має можливість диверсифікувати свою економіку, яка сьогодні спирається на великі підприємства, що працюють в базових товарних галузях (наприклад, металургії), та вести її до модернішої моделі, зокрема до розвитку потужного сектору послуг та малих та середніх підприємств (МСП).

Окрім цього, 1 жовтня 2017 року набув чинності регламент Європейського Парламенту та Ради ЄС щодо тимчасових «автономних торговельних преференцій» для України. Це дозволить країні експортувати більше сільськогосподарської продукції до ЄС відповідно до Угоди про асоціацію та глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі без сплати митних зборів. Також цей крок пришвидшить скасування митних тарифів для кількох промислових груп товарів відповідно до Угоди про асоціацію. Це має сприяти збільшенню експорту з України до ЄС та допомогти у протистоянні наслідкам російських обмежувальних заходів проти України.

11 червня 2017 року набув чинності режим безвізових подорожей громадян України, що є власниками біометричних паспортів. Це стало результатом виконання Україною вимог Плану дій з лібералізації візового режиму. Мета режиму короткострокових безвізових подорожей українських громадян з біометричними паспортами - сприяти прямим контактам між людьми та посилювати бізнесові, соціальні та культурні зв'язки ЄС та України. Вже понад 500 мільйонів українців скористалися перевагами безвізових подорожей.

Європейський Союз також є найбільшим донором нового безпечного конфайнменту над зруйнованим четвертим енергоблоком Чорнобильської атомної електростанції, який встановлено в листопаді 2016 року. Продовжуються роботи із забезпечення безпеки Чорнобильської зони через демонтаж старого покриття та безпечне поводження з радіоактивними відходами.

ЄС й надалі готовий сприяти тристороннім переговорам між постачальниками газу із України та Російської Федерації щодо постачання газу до України та довготермінового транзиту до Європи.

ЄС підтримує інтеграцію України до Європейського простору вищої освіти та основні реформи, які проводяться в країні для реструктуризації та модернізації системи освіти. Метою цього є надання визнаної у всьому світі, якісної освіти задля забезпечення адекватної навчальної програми та посилення інтернаціоналізації освіти. Україна активно бере участь у програмах ЄС із підвищення спроможності та академічної мобільності Еразмус+ Це дозволяє студентам та викладачам отримати міжнародний та міжкультурний досвід, ознайомитись із новими методами навчання та викладання, а також підвищити кваліфікацію та посилити зв'язки.

ЄС сприяє розвитку ключових навиків та компетенції молоді, їхньої активної громадянської позиції, соціальної інклюзивності та солідарності. Для цього здійснюються конкретні кроки в сфері молоді. Україна бере активну участь в проєктах Erasmus+, які просувають молодіжні обміни та волонтерство, співпрацю, посилення зв'язків та взаємне навчання, засноване на досвіді колег.

Понад 9000 молодих людей та працівників з України взяли участь у спільних проєктах для молоді Erasmus+ Youth (обміни, тренінги, обговорення питань політик, волонтерство) [5].

Отже, переваги вступу України до ЄС [6]:

політичні переваги: Стабільність політичної системи та адаптація національного законодавства із законодавством ЄС, реформування недієздатного національного судочинства;

економічні переваги: Забезпечення розвитку середнього та малого бізнесу, впровадження стандартів ЄС у виробництві, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств;

соціальні переваги: Формування середнього класу, реформування освіти, охорони здоров'я, соціального захисту тощо;

Політика євроінтеграції не може бути мотивацією внутрішніх українських перетворень. Прийняття окремих європейських цінностей необхідне не для того, щоб потрапити до ЄС, а для того, щоб зробити нашу економіку більш продуктивною, технологію державного управління – більш ефективною, людську особистість – більш захищеною від різного роду загроз, а кінцевим результатом – політично, матеріально та морально забезпеченими потребами населення України [8, 92 ст.].

Література

1. <https://studfiles.net/preview/5650758/>
2. https://pidruchniki.com/11151212/finansii/ukravina_yevropeyskiy_sovuzah
3. http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1209:suchasnij
4. <https://works.doklad.ru/view/KhCYZXmOcmg/all.html>
5. https://ceas.europa.eu/headquarters/headquarters-Homepage/29685/node/29685_uk
6. <https://works.doklad.ru/view/KhCYZXmOcmg/all.html>
7. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. – 250 с.
8. Стебляно І. О. Євроінтеграційні прагнення України: проблеми та (соціальні) перспективи./ Вісник Дніпропетровського університету. Серія: «Світове господарство і міжнародні економічні відносини». Випуск 6, 2014. 93 ст. Режим доступу.